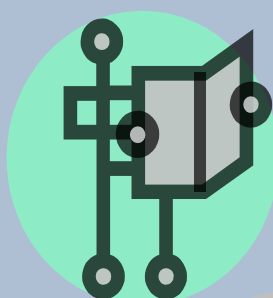

APSTIPRINĀTS
Studiju padomes sēdē 14.06.2011.
lēmumu Nr.1

Rēzeknes Augstskola

Akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas 2011. – 2015.gadam

Rēzekne 2011

Saturs

1. Atbilstība ES un LR stratēģiskajiem un normatīvajiem dokumentiem.....	3
2. Esošās situācijas raksturojums.....	5
3. AP SVID matrica.....	15
4. Akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas 2011.-2015. gadam.....	16
4.1. AP attīstības vadlīnijas un pasākumu sistēma saskaņā ar RA attīstības stratēģiju.....	17
4.2. Pamatprincipi AP skaita un akadēmiskā sastāva plānošanai RA.....	18
4.3. Galvenās prasības AP pieņemšanai darbā RA.....	19
4.4. AP slodzes plānojuma pamatprincipi.....	19
4.5. AP motivēšanas un stimulēšanas pasākumi.....	20
Pielikums. Rēzeknes Augstskolas studiju programmas. Faktiskā situācija un attīstības tendences	

Stratēģijā lietotie saīsinājumi:

RA – Rēzeknes Augstskola
AP – studiju procesā iesaistītais akadēmiskais personāls
AII – augstākās izglītības iestāde
AIL – Augstākās izglītības likums
AL – Augstskolu likums
IDF – Izglītības un dizaina fakultāte
HJZF – Humanitāro un juridisko zinātņu fakultāte
EF – Ekonomikas fakultāte
IF - Inženieru fakultāte
APAV – akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas
KS – kontaktstundas

Atbilstība ES un LR stratēģiskajiem un normatīvajiem dokumentiem

RA akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas ir izstrādātas, balstoties uz:

	ENQUA standartu 1.4. nodaļu „Pasniedzēju kvalitātes nodrošināšana”
<p>STANDARD: Institutions should have ways of satisfying themselves that staff involved with the teaching of students are qualified and competent to do so. They should be available to those undertaking external reviews, and commented upon in reports.</p> <p>GUIDELINES: Teachers are the single most important learning resource available to most students. It is important that those who teach have a full knowledge and understanding of the subject they are teaching, have the necessary skills and experience to transmit their knowledge and understanding effectively to students in a range of teaching contexts, and can access feedback on their own performance. Institutions should ensure that their staff recruitment and appointment procedures include a means of making certain that all new staff have at least the minimum necessary level of competence. Teaching staff should be given opportunities to develop and extend their teaching capacity and should be encouraged to value their skills. Institutions should provide poor teachers with opportunities to improve their skills to an acceptable level and should have the means to remove them from their teaching duties if they continue to be demonstrably ineffective.¹</p>	

	LR Augstskolu likumu (26.-41.pants)
<p>27.pants. Akadēmiskais personāls</p>	
<p>(1) Augstskolas akadēmisko personālu veido:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) profesori, asociētie profesori; 2) docenti, vadošie pētnieki; 3) lektori, pētnieki; 4) asistenti. <p>(2) Augstskolas akadēmiskais personāls veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. Uzdevumu apjomu katrā no abiem pamatdarbības veidiem nosaka augstskola.</p> <p>(4) Ar pensionēto akadēmisko personālu rektors saskaņā ar valsts vai citu avotu piešķirto finansējumu var slēgt individuālus līgumus, arī līgumus par zinātnisko pētījumu veikšanu, paredzot konkrētu samaksu par noteiktu darba apjomu atbilstoši darbinieka kvalifikācijai. Par īpašu ieguldījumu augstākajā izglītībā, profesoriem un asociētajiem profesoriem sasniedzot pensijas vecumu, augstskola var piešķirt goda nosaukumu - emeritus profesors.</p> <p>(5) Akadēmiskajos amatos ievēlējām personām nav piemērojams Darba likuma 45.panta pirmajā daļā noteiktais darba līguma termiņa ierobežojums. Darba līgumu ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu (profesoru, asociēto profesoru, docentu, lektoru, asistentu) slēdz rektors uz ievēlēšanas laiku — sešiem gadiem².</p>	

¹ Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area.
[http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20\(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf)

² 02.11.1995. likums "Augstskolu likums" ("LV", 179 (462), 17.11.1995.; Ziņotājs, 1, 11.01.1996.) ar grozījumiem. <http://www.likumi.lv/doc.php?id=37967>

 RA Satversmi³ (44.-59.pants)

 RA darbības un attīstības stratēģija 2009. – 2015.gadam⁴. 2., 2.1., 2.2. punkts

2. Attīstīt akadēmiskā personāla zinātniski pētniecisko kapacitāti, nodrošinot tehnoloģisko izcilību un pārnesei uzņēmējdarbības attīstībai

Uzdevumi:

2.1. Akadēmiskā personāla attīstība, nodrošinot izcilas akadēmiskās zināšanas, starptautisko un profesionālo pieredzi

- Nodrošināt RA personāla attīstības stratēģijas izstrādi un tās īstenošanu.
- Veicināt promocijas darbu aizstāvēšanu kā galveno motivējošo faktoru universitātes statusa iegūšanai.
- Veicināt RA vēlētajam akadēmiskajam personālam profesionālo stažēšanos Latvijā vai ārzemēs
- Veicināt akadēmiskā personāla svešvalodu prasmju pilnveidi
- Nodrošināt akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu un profesionālās izaugsmes iespējas
- Atbalstīt RA docētāju mācību un mācību metodisko līdzekļu sagatavošanu un izdošanu .
- Izstrādāt tādu akadēmiskā personāla novērtēšanas sistēmu, kas vērsta uz RA zinātniskās un studiju kvalitātes paaugstināšanu.

Vadlīniju izstrāde ir balstīta uz esošās situācijas analīzi, papildus veicot intervijas un aptaujas.

Vadlīniju izstrādei ir izvirzīti šādi mērķi:

- veikt esošās situācijas analīzi,
- noteikt akadēmiskā personāla attīstības stratēģiskos mērķus.

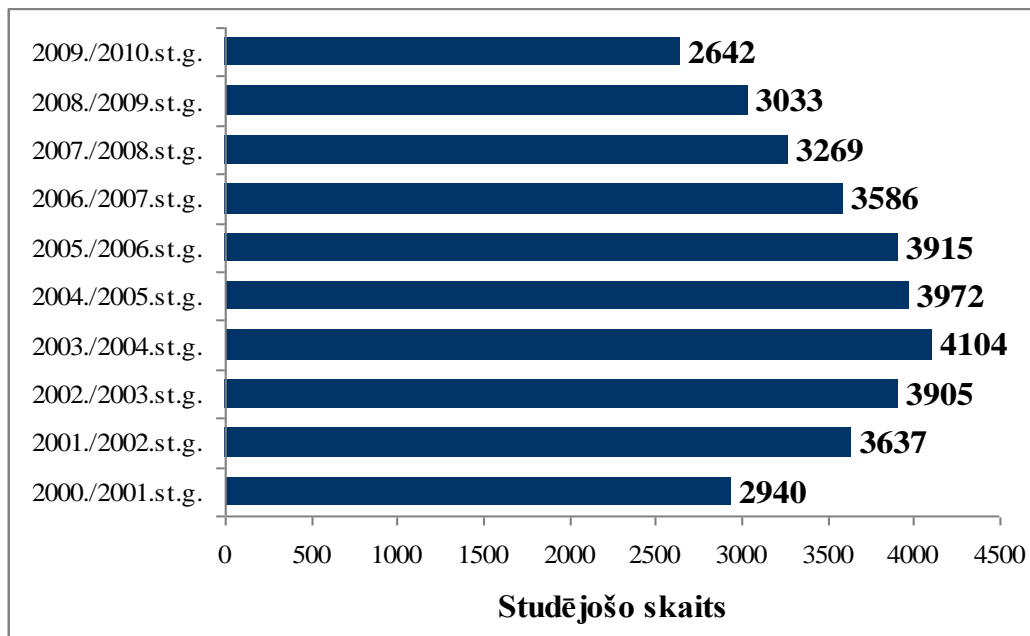
³ 26.04.2007. likums "Par Rēzeknes Augstskolas Satversmi" ("LV", 78 (3654), 16.05.2007.; Ziņotājs, 12, 28.06.2007.) <http://www.likumi.lv/doc.php?id=157193>

⁴ Apstiprināta ar RA Senāta 10.08.2009. lēmumu Nr.1.

Esošās situācijas raksturojums

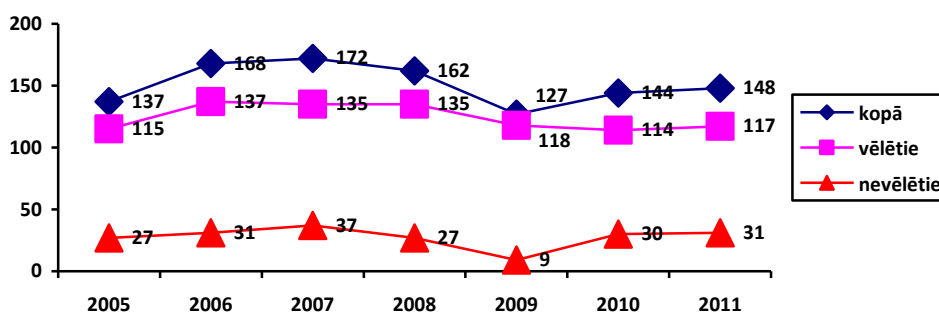
Kopējais skaits

2010./2011.st.g RA strādā 117 veltītie AP pārstāvji. Kopējā AP skaita analīze liecina, ka tam ir neliela tendence samazināties. To, neskatoties uz studiju programmu skaita pieaugumu, vistiešākajā veidā ietekmē strauja studējošo skaita samazināšanās. (sk. 1.attēlu)

1.attēls. Studējošo skaita dinamika RA.

Par atskaites punktu ņemot 2003./2004.st.g., jāsecina, ka studējošo skaits samazinājies gandrīz divas reizes. AP skaitliskais samazinājums tomēr nav tik krass (sk. 2.attēlu).

2.attēls. AP skaita dinamika RA.

Pēc vispārīgām aplēsēm, izejot no aptuveniem aprēķiniem, kas paredz, ka uz vienu AP pārstāvi vajadzētu būt 19 pilna laika budžeta studējošajiem, 25 pilna laika maksas studējošajiem vai 30 nepilna laika studējošajiem, tad uz 2011.gada studējošos skaitu (2126) RA vajadzētu 96 akadēmiskā personāla slodzēm. Šobrīd RA ir 90 akadēmiskās slodzes, kas liecina, ka kopumā RA īsteno plānveidīgu un pārdomātu politiku AP kopējā skaita un slodžu plānošanā, paredzot iespējamo budžeta vietu samazinājumu nākotnē. Problēmas rada AP atalgojuma iespējas, kas korelācijā ar valsts budžeta finansējuma samazināšanos rada draudus studiju kvalitātei, jo negatīvi

ietekmē AP motivāciju godprātīgi pildīt amata pienākumus vienā darba vietā. 2010./2011. st.g 41 (35%) no vēlētā AP strādā vel kādā citā darbavietā ārpus RA.

AP atalgojums RA ir atkarīgs no tā nodarbinātības apjoma un akadēmiskā amata. Ieskatu AP noslogojuma un atalgojuma robežskaitļos sk. 1. tabulā.

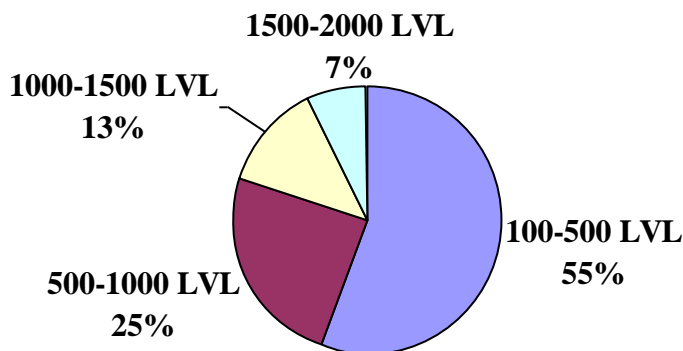
1. tabula. AP noslogojuma un atalgojuma ~ robežas RA.

	akadēmiskais darbs				akadēmiskais darbs/papildu darbi			
	akadēmiskā slodze (stundās)		atalgojums (LVL)		akadēmiskā slodze (stundās)		atalgojums (LVL)	
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
lektors	89	1021	37	432	430	860	294	1149
docents	127	804	74	472	430	1051	287	1031
asociētais profesors	237	583	195	481	148	1075	195	2000
profesors	226	686	233	708	706	1290	872	1850

AP atalgojumu skala pa fakultātēm 2010./2011.gadā izklāstīta 2. tabulā.

2. tabula. AP atalgojuma ~ skala pa fakultātēm.

	IDF	EF	IF	HJZF	~kopā
>100	1			4	5
100-200	7	1		3	11
200-300	10	4		6	20
300-400	1	2	3	3	10
400-500	6	4	3	2	15
500-600			1		1
600-700			1		1
700-800		1	1		2
800-900	2			2	4
900-1000		1		3	4
1000-1100		3	2		5
1100-1200	1		2		3
1200-1300	2				2
1300-1400				1	1
1400-1500		2	1		3
1500-1600	1				1
1600-1700		1		3	4
1700-1800				1	1
1800-1900		1			1
1900-2000				1	1

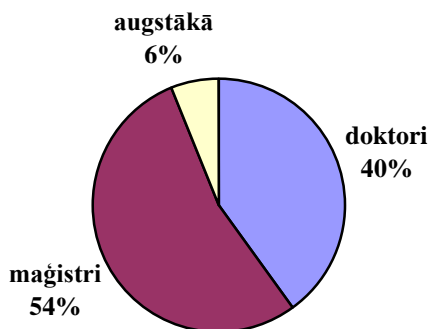

1. un 2. tabulas dati ļauj secināt, ka lielāks atalgojums ir tiem docētājiem, kam ir doktora grāds un kas papildus studiju darbam veic arī citus pienākumus – administratīvus vai strādā projektos. Precīzs atalgojuma apjoms ir grūti nosakāms, jo jāpatur prātā AP darbs ārpus augstskolas.

AP analīzē svarīgi divi aspekti: viņu zinātniskā kvalifikācija un akadēmisko amatu sistēma RA.

Zinātniskā kvalifikācija

Saskaņā ar AL 3 (1) daļā noteiktajām prasībām attiecībā uz graduētā AP skaitu augstā AIL, augstskolās jābūt 20% personu ar doktora zinātnisko grādu no akadēmiskajos amatos ievēlēto skaita, akadēmijās – 30%, universitātēs – 50%. RA šobrīd graduētā AP skaita ziņā atbilst akadēmijas statusam un pat pārsniedz tās līmeni.

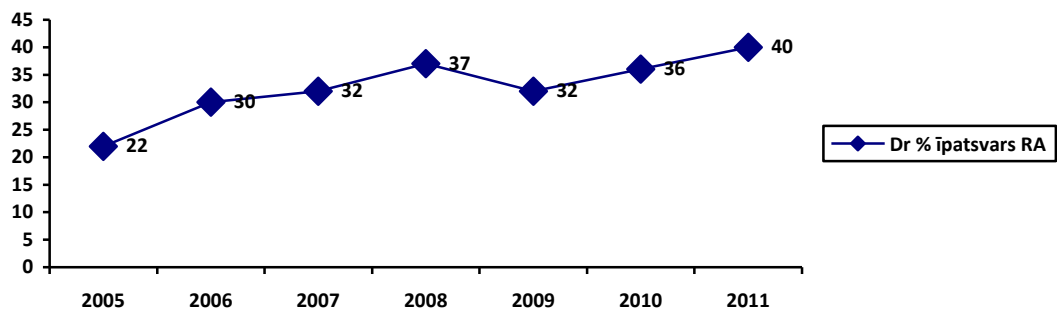

3. attēls. RA AP zinātniskajiem kvalifikācija.

Jaunais AIL standarts, kas šobrīd ir atvērts priekšlikumiem, paredz, ka augstskolās jābūt 30% AP ar doktora grādu, akadēmijās – 50%, universitātēs – 60%. Pēc plānotajiem nosacījumiem RA gan atbilst augstskolas statusam, bet nevar pretendēt uz izaugsmi, jo vēl nesasniedz pat akadēmijas līmeni, kaut gan RA attīstības stratēģijā paredzēta virzība uz universitātes statusa iegūšanu.

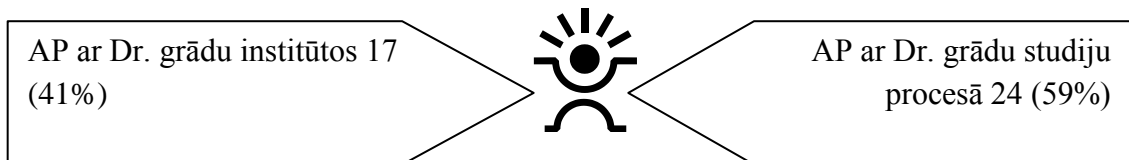
RA vērojama lēna, tomēr stabila AP ar doktora grādu skaitliskā pieauguma tendence. 2009. gadā to nobremzēja valsts politika attiecībā uz pensionāru iespējām strādāt valsts atalgotu darbu, tomēr līdz 2011.

gadam jau ir pārsniegts 2008. gada līmenis (sk. 4. attēlu)

4.attēls. AP ar Dr. grādu dinamika RA.

Šādu attīstību ietekmē divi faktori: zinātnisko institūtu nodibināšana un aktīvāks promocijas process. 2011. gadā attieksmes starp studiju procesā iesaistīto akadēmisko personālu un zinātniskajos institūtos ievēlēto akadēmisko personālu norādītas 5. attēlā:

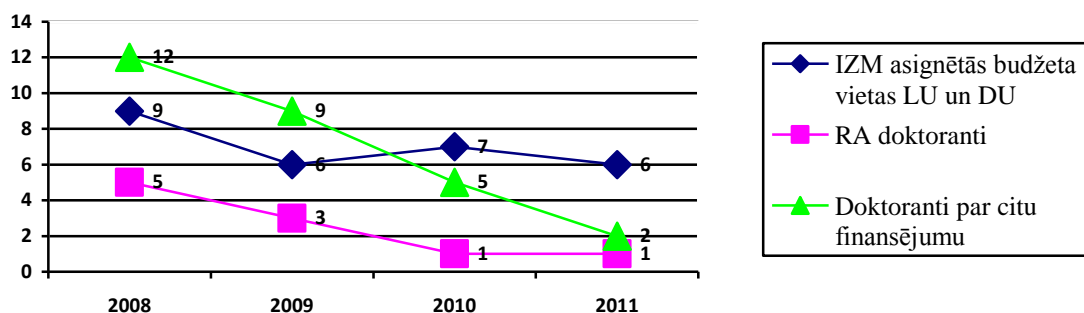

5. attēls. AP ar Dr. grādu studiju procesā un zinātniskajos institūtos.

Statistika liecina, ka, sākot no 2005. gada arvien vairāk palielinās tikai zinātnē nodarbinātā AP skaits. Tas ļauj prognozēt, ka turpmāk akadēmiskā personāla slodzes ievērojamu daļu nākotnē varētu aizņemt tieši zinātniskais darbs, ja RA izdodas pārstrukturēt un intensificēt savu zinātnisko darbību un AP, attiecīgi, spēs kāpināt savu zinātnisko kapacitāti.

Šai kontekstā aktualizējas jautājums par jaunu doktoru sagatavošanu kā būtisku RA attīstības jautājumu. RA studijas doktorantūrā kā akadēmiskās kvalifikācijas paaugstināšana norisinās trijos veidos. RA docētāji:

- individuāli studē Latvijas AII doktorantūrās maksas vai budžeta vietās,
- studē IZM asinētājās budžeta vietās dažādās Latvijas AII (LU, DU)
- studē RA īstenotās doktora programmās.(sk. 6.attēlu)

6.attēls. Doktorantu dinamika.

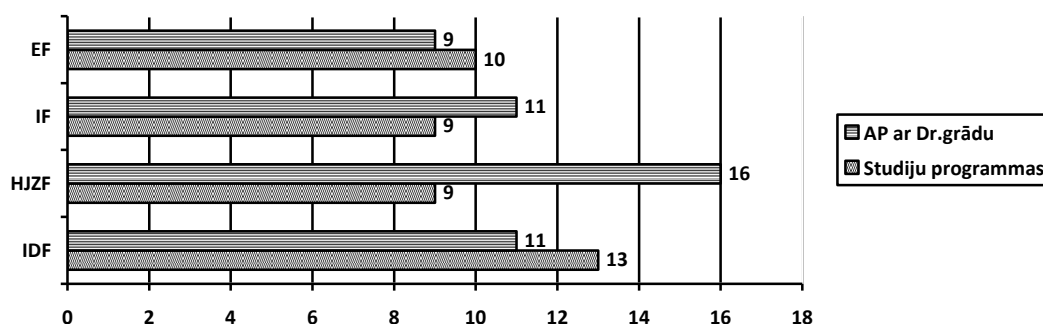

Doktorantu skaitam, kā redzams 6. Attēlā, ir tendence samazināties. Par būtisku problēmu uzskatāma arī grūti prognozējamā situācija ar AP, kas studē dažādās AII ar budžeta vai personīgo finansējumu. Statistika liecina, ka uz 2011. gadu ir 28 docētāji, kas iestājušies vai pat pabeiguši doktorantūras teorētisko kursu bet līdz 2011.gadam nav aizstāvējušies. Sākot no 2005. g. ik gadus tiek aizstāvēti 2-3 promocijas darbi, kas graduētā personāla dinamiku RA ietekmē pozitīvi.

Atšķirīgs AP ar Dr. grādu īpatsvars ir RA fakultātēs (sk.1. tabulu).

1. tabula. AP kvalifikācijas raksturojums pa fakultātēm.

	IDF	HJZF	EF	IF	kopā fakultātēs
doktori	11	16	9	11	47
maģistri	22	16	17	8	63
ar augstāko izglītību	3	2	-	2	7
	36	34	25	21	117

7. attēls. AP ar Dr. grādu un īstenoto studiju programmu salīdzinājums pa fakultātēm.

Būtisks ir jautājums par vēlētā AP īpatsvaru RA kopumā un studijās programmās un AP ar Dr. grādu nodrošinājumu RA īstenotajās studiju programmās. Neskatoties uz to, ka normatīvajos aktos nepastāv stingras prasības attiecībā uz graduētā personāla skaitu attiecīga līmeņa studiju programmās, neoficiāli pastāv šādas normas: Vismaz pusi no KP katrā studiju programmā īsteno vēlētais AP, personas ar Dr. grādu 1. līmeņa programmās ir vismaz 20%, profesionālā bakalaura programmās – 40%, bakalaura programmās – 50%, maģistra programmās 70%, doktora programmās – 90% .

2. tabula. RA īstenoto studiju programmu nodrošinājums ar graduētajiem docētājiem (pēc studiju programmu 2009./2010.st.g. pašnovērtējumu ziņojuma materiāliem)

Programmas	Dr.% īpatsvars programmā	Vēlēto docētāju % īpatsvars programmā
IDF		
2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Svešvalodas (angļu vai vācu) skolotājs"	20	93
Akadēmiskā maģistra studiju programma "Pedagoģija"	50	81

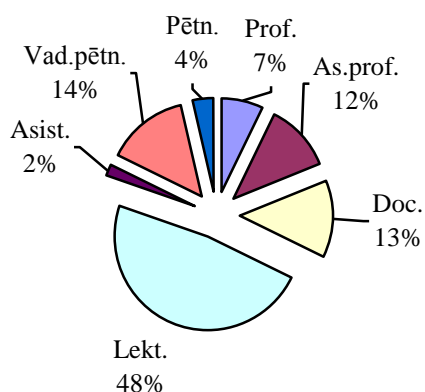
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Sociālais pedagogs"	21	100
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Speciālās izglītības skolotājs" uz augstākās izglītības bāzes	11	44
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Speciālās izglītības skolotājs"	7	68
1.līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma "Profesionālās izglītības skolotājs"	20	90
2.līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma "Mājturības/ mājsaimniecības un biznesa ekonomisko pamatu skolotājs ar vienu papildspecialitāti darbam arodskolā"	7	86
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Pamatizglītības skolotājs sākumskolā"	10	78
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Tulks referents"	38	94
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Interjera dizains"	10	76
1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Vides dizains"	13	81
Profesionālā maģistra studiju programma "Speciālā pedagogija"	14	57
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Surdopedagogs"	18	55
1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Sociālais rehabilitētājs"	18	100
Profesionālā maģistra studiju programma "Karjeras konsultants"	50	100
Doktora studiju programma "Pedagogija"	50	50
HJZF		
Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Filoloģija"	67	60
Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vēsture"	33	67
Otrā līmeņa augstākās izglītības studiju programma "Latviešu valodas un literatūras skolotājs"	29	93
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Vēstures un kultūras vēstures skolotājs"	22	81
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Ģeogrāfijas un sociālo zinību skolotājs"	22	90
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Reliģijas pedagogija"	30	50
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Tiesību zinātne"	24	94
Akadēmiskā maģistra studiju programma "Filoloģija"	50	50
Profesionālā maģistra studiju programma "Tiesību zinātne"	29	78
Profesionālā maģistra studiju programma "Arhīvniecība"		
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Programmēšanas inženieris"	52	100
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Vides inženieris"	50	86
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Mehatronika"	38	69
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Elektroniskā komercija"	21	93
Profesionālā maģistra studiju programma "Vides aizsardzība"	50	86
Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Būvniecība"		
Profesionālā maģistra studiju programma "Datorsistēmas"	19	86
Doktora studiju programma "Vides inženierzinātne"	35????	39????

EF		
Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vadības zinātne"	23	70
2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Ekonomika"		
2.līmeņa profesionālā augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Uzņēmējdarbība"	21	70
Akadēmiskā maģistra studiju programma "Vadības zinātne"	50	89
Profesionālā maģistra studiju programma "Finanšu vadība"	50	100
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Finanses"		

Apkopojums liecina, ka vēlēta AP īpatsvars RA ir pārliecinošs. Graduētais AP studiju programmās nav pietiekams (izņemot vienu, divas programmas). Orientējoties uz RA attīstības stratēģijā noteiktajām prioritātēm RA studiju programmu attīstībā, kur akcents tiek likts uz maģistra un doktora studiju programmām, jāparedz arī attiecīgs AP ar Dr. pieaugums.

Akadēmiskie amati

Uz 2011. gadu RA pastāv šāds akadēmisko amatu sadalījums:

8. attēls. Akadēmiskie amati RA.

Akadēmisko amatu plānošana līdz šim RA noritējusi drīzāk spontāni, bez piesaistītiem konkrētiem stratēģiskiem atskaites punktiem. Ja akadēmiskos amatus skata kopsakarā ar šobrīd RA īstenotajām (arī licencētajām) studiju programmām, tad izveidojas 3.tabulā redzamā aina.

3. tabula. Programmu līmeņi un akadēmisko amatu sistēma RA.

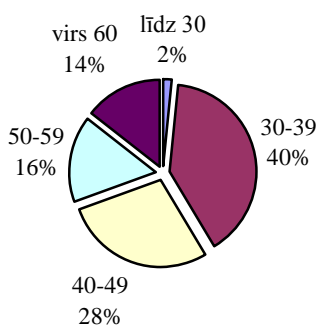
Pamatnozare	Apakšnozares / radniecīgās nozares	Programmu līmeņi	Faktiskais AP
Filoloģija	Literatūras zinātne	Bakalaura,	3 asoc.prof. literatūras zinātnē
	Valodniecība	Profesionālā bakalaura	1 asoc.prof. valodniecībā
	Folkloristika	Maģistra	1 asoc.prof. folkloristikā
Vēsture	Latvijas vēsture	Bakalaura	1 profesors vēsturē
	Filozofija	Profesionālā maģistra	1 docents vēsturē
	Arhīvniecība		1 docents arheoloģijā
Juridiskā zinātne	Civiltiesības	Profesionālā bakalaura	1 profesors
	Tiesību teorija	profesionālā maģistra	1 asoc. prof.
	Valsts tiesības		5 docenti (2 bez Dr. gr.)
Pedagoģija	Skolu pedagoģija	Bakalaura,	2 profesori
	Nozaru pedagoģija	Prof. bakalaura	1 asoc. prof.

	Augstskolu pedagogija	Maģistra Prof. maģistra Doktora	1 docente (bez gr.)
Ekonomika	Reģionālā ekonomika	Profesionālā bakalaura Profesionālā maģistra	3 profesori 1 asoc. prof. 5 docenti (4 bez Dr. gr.)
	Finanses un kredīts		
	Grāmatvedība un uzskaites teorija		
Vadības zinātne	Tirgzinības Elektroniskā komercija Uzņēmējdarbība	Profesionālā bakalaura Akadēmiskā bakalaura Akadēmiskā maģistra	
Vides zinātne	Vides inženierzinātne	Prof. bakalaura Prof. maģistra Doktora	1 profesors 1 asoc. prof.
	Vides ķīmija		
Mehānika	Materiālu mehānika	Bakalaura	1 asoc. prof.
Informācijas tehnoloģijas	Sistēmu analīze etc.	Prof. bak. Prof. mg. Doktora	1 prof (nestrādā nozarē) 2 asoc. prof.
Mākslas zinātne	Plastiskās mākslas vēsture	1.līmeņa, Prof. bak.	1 asoc. prof.

2. tabulā ievietotā informācija uzskatāmi rāda, ka AP amatu sistēma nav saskaņota ar studiju programmu stratēģisko attīstību. Tāpēc ir nepieciešams izstrādāt tādu akadēmisko amatu sistēmu, kas saskan ar prioritātēm studiju programmu attīstībā.

AP vecuma struktūra

Latvijā joprojām liela problēma ir akadēmiskā personāla novecošanās. Valstī kopumā vislielāko procentuālo grupu 2009./2010.st.g. veido akadēmiskais personāls, kuriem ir 60 un vairāk gadu – 26%, attiecīgi RA tādi ir tikai – 14%, RTU – 30%, LLU – 34%, LJA – 46% (skat. 9. attēlu).

9. attēls. RA akadēmiskā personāla vecuma struktūra.

Kvalifikācijas paaugstināšana

RA regulāri tiek veikti pasākumi akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanai. MK noteikumi Nr.347 „Noteikumi par prasībām pedagogiem nepieciešamajai izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai” paredz, ka akadēmiskajam personālam līdz ievēlšanu termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās

pilnveides programma augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā. 2009./2010.studiju gadā turpinājās profesionālas pilnveides programmas „Augstskolu didaktikā” īstenošana RA. Programmas ietvaros tika ir izsniegtas 4 apliecības un 20 sertifikāti. Programmas darbība tiek turpināta.

Mobilitāte

RA AP aktīvi iesaistās mobilitātes pasākumos. Tā tikai 2009./2010.g. notika 75 šādas mobilitātes (sk. 3. tabulu)

3. tabula. RA AP mobilitāte 2009./2010.st.g.

Valsts	Augstskola	Zinātnes nozare (studiju programma)	Personu skaits
Vācija	<ul style="list-style-type: none"> Oldenburgas/ Vilhelmshāfenes/ Austrumfrīzijas augstskola Krumhornas pašvaldība 	Starpt. Sakari	1
		Inženierzinātne	2
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Klaipēdas universitāte 	Valodniecība	1
		Starpt. Sakari	1
	<ul style="list-style-type: none"> Šauļu universitāte Utenas koledža Kauņas universitātes koledža Klaipēdas sociālo zinātņu augstskola Viļņas augstskola Lietuva fiziskās kultūras izglītības akadēmija Kauņas universitāte Viļņas uzņēmējdarbības un tiesībzinātņu augstskola 	Valodniecība	2
		Ekonomika	1
		Pedagoģija	5
		Valodniecība	1
		Ekonomika	3
		Starpt. Sakari	1
		Pedagoģija	4
		Inženierzinātne	2
		Ekonomika	2
		Tālākizglītība	1
		Pedagoģija	2
		Inženierzinātne	1
		Ekonomika	3
		Ekonomika	2
		Pedagoģija	1
Pedagoģija	1		
Vēsture	1		
Valodniecība	2		
Ekonomika	2		
Polija	<ul style="list-style-type: none"> Krakovas Ekonomikas un informātikas augstskola Bidgošča Ekonomikas augstskola 	Ekonomika	1
		Ekonomika	1
Turcija	<ul style="list-style-type: none"> Yasar universitāte Ondokuz Mayis universitāte S. Demirela universitāte 	Ekonomika	2
		Pedagoģija	2
		Ekonomika	2
Portugāle	<ul style="list-style-type: none"> Viana do Castelo Polytechnic Institute Guarda Politehniskais institūts 	Inženierzinātne	2
		Dizains	2
Lielbritānija	<ul style="list-style-type: none"> Koventrijas Universitāte 	Inženierzinātne	2
Austrija	<ul style="list-style-type: none"> Pedagoģiskā augstskola Tirolē 	Pedagoģija	1
Francija	<ul style="list-style-type: none"> IUT Saint Nazaire 	Inženierzinātne	2
Grieķija	<ul style="list-style-type: none"> Iberostar Odysseus viesnīca 	Ekonomika	2
Somija	<ul style="list-style-type: none"> SAVONIA lietišķo zinātņu universitāte 	Ekonomika	2

Slovākija	<ul style="list-style-type: none"> • Bratislavas ekonomiskā universitāte	Ekonomika	1
Armēnija	<ul style="list-style-type: none"> • Erevan State university	Valodniecība	1
Gruzija	<ul style="list-style-type: none"> • Iakob Gogebashvili • Telavi State University	Starp. Sakari Starp. Sakari	2 1
Azerbaidžana	<ul style="list-style-type: none"> • GanjaUniversity • Baku tūrisma augstskola	Starp. Sakari Starpt. Sakari	1 1

AP SVID matrica

Iekšējie faktori	
<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Zinātņu doktoru skaita pieaugums ■ Nozares vadošo profesionāļu iesaistīšanās studiju procesā ■ Mērķtiecīga kvalifikācijas paaugstināšana (mūžizglītība, mobilitāte) ■ Zinātniskās kapacitātes pieaugums (projekti, konferences, citējami rakstu krājumi) ■ Līdzdalība mūžizglītības pasākumu īstenošanā ■ Konkurētspējīgs atalgojums, apvienojot akadēmisko un pētniecisko/ administratīvo kompetenci ■ Radoša pieeja studiju procesa metodisko un zinātnisko rezultātu popularizēšanā ■ Veiksmīga sadarbība ar ārzemju partneriem studiju procesā un zinātnē 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Nepietiekama aktivitāte promocijas darbu aizstāvēšanā ■ Nepietiekamas svešvalodu zināšanas, kas kavē gan personisko izaugsmi, gan RA internacionalizāciju ■ Korporatīvās ētikas trūkums RA problēmas publiskojot kontrolējošās instancēs, nevis risinot iekšēji ■ Akadēmisko pienākumu nesaskaņotība ar zinātnisko darbību un pētnieciskajām interesēm ■ Formāla pieeja studiju procesam, noraidoša attieksme pret izmaiņām un jauninājumiem ■ Nepietiekami izkopta administratīvā un organizatoriskā kompetence ■ Elastības trūkums jaunu personiskās izaugsmes iespēju meklējumos ■ Nevienlīdzīgā pieeja slodzes apjoma plānošanā viena virziena ietvaros docējošam AP ■ Nepietiekams LZP ekspertu skaits ■ Nepietiekams citējamo zinātnisko publikāciju skaits
Ārējie faktori	
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Specifisku studiju programmu un novatoru zinātnisku projektu izstrāde un īstenošana ■ Studiju kvalitātes paaugstināšana un saiknes ar darba tirgu nostiprināšana ■ RA tēla un pievilcības faktoru stiprināšanās ■ Starpnozaru (arī starpvalstu) programmu un pētījumu attīstība ■ Zinātnes un studiju saiknes nostiprināšanās ■ Zinātņu doktoru skaita pieaugums ■ Sadarbības ar vidusskolām un pašvaldībām nostiprināšana ■ Korporatīvās ētikas un atbildības stiprināšana sabiedrības priekšā 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Neskaidra valsts politika attiecībā uz augstākās izglītības lomu un funkcijām reģionos ■ Nevienmērīgā, nepārdomātā un aizkavētā augstāko izglītību reglamentējošo normatīvo dokumentu sagatavošana un atjaunošana valstī ■ Konsekventas AP stratēģijas trūkums RA ■ Studējošo skaita un budžeta finansējuma samazināšanās, kas var ietekmēt kā AP slodžu skaitu, tā apjomu un finansējumu ■ Pretrunīgā valsts politika un studēt gribētāju interese par studiju iespējām atsevišķās tematiskās grupās ■ Motivācijas trūkums vadošiem profesionālās jomas speciālistiem iesaistīties akadēmiskajā darbā ■ Negraduētā AP atalgojuma samazināšanās, kas negatīvi ietekmē motivāciju akadēmiskās un zinātniskās karjeras attīstībai

RA AP attīstības vadlīnijas

Nosakot RA AP attīstības vadlīnijas, tiek ņemti vērā vairāki pamatprincipi:

- Kvalitāte. AP ir galvenais faktors, kas sekmē būtiskus intelektuālus un izglītības rezultātus.
- Pieejamība. AP ir pats svarīgākais studentiem pieejamais studiju resurss.
- Motivācija. AP personāls ir motivēts attīstībai.
- Ētika. AP ievēro akadēmisko un korporatīvo ētiku.

APAV vispārējais mērķis: sekot tādām RA akadēmiskā personāla plānošanas, nodarbināšanas un motivēšanas vadlīnijām, kas nodrošinās RA konkurētspēju Latvijas un ES augstākās izglītības telpā

APAV mērķi:

1. Noteikt AP attīstības vadlīnijas un pasākumu sistēmu saskaņā ar RA attīstības stratēģiju.
2. Noteikt pamatprincipus AP skaita un akadēmiskā sastāva plānošanai RA.
3. Definēt galvenās prasības AP pieņemšanai darbā RA.
4. Noteikt AP slodzes plānojuma pamatprincipus.
5. Noteikt motivēšanas un stimulēšanas pasākumu sistēmu.

1. Noteikt AP attīstības vadlīnijas saskaņā ar RA attīstības stratēģiju

Pamataspekti: akadēmiskā izaugsme, internacionalizācija, zinātniskā kapacitāte, profesionalizācija, administratīvā atbildība

- 1.1. Nodrošināt iespējas RA AP nepārtrauktai akadēmiskajai un profesionālai pilnveidei:
  - 1.1.1. Organizējot RA MIC profesionālās pilnveides un interešu izglītības kursus.
  - 1.1.2. Izstrādājot sistēmu AP profesionālās stažēšanās nodrošināšanai uzņēmumos.
  - 1.1.3. Veicinot akadēmiskās kapacitātes pilnveidošanu, stažējoties Latvijas un ārzemju zinātniskajās institūcijās.
- 1.2. Pilnveidot RA AP kompetenci studiju kursu docēšanai ES oficiālajā valodās:
  - 1.2.1. Piedāvājot MIC kursus svešvalodu lietošanas pilnveidei.
  - 1.2.2. Veicinot AP personāla mobilitāti LLP Erasmus programmā.
  - 1.2.3. Atbalstot studiju kursu/ studiju modeļu/ studiju programmu sagatavošanu ES oficiālajās valodās.
- 1.3. Attīstīt RA AP zinātnisko kapacitāti:
  - 1.3.1. Aktivizējot zinātnisko skolu veidošanos RA.
  - 1.3.2. Veicinot AP zinātnisko publikāciju sagatavošanu citējamajām datu bāzēm.
  - 1.3.3. Rosinot AP aktivitāti zinātnisko projektu izstrādē, vadīšanā un īstenošanā.
  - 1.3.4. Atbalstot RA AP studijas doktorantūrā.
- 1.4. Veicināt AP administratīvo un morālo atbildību par studiju procesa kvalitāti RA:
  - 1.4.1. Atbalstot un spēcinošot studiju programmu direktoru administratīvo atbildību par studiju programmu īstenošanu RA
  - 1.4.2. Rosinot AP aktīvi līdzdarboties jaunu studiju procesa uzlabošanas iespēju meklējumos.
  - 1.4.3. Pieprasot AP atbildību par docēto studiju kursu kvalitāti un atbildību zinātnes nozares mūsdienu attīstības tendencēm.

2. Izstrādāt AP stratēģiskās plānošanas sistēmu

Pamataspekti: AP kopējais skaits, graduētā un negraduētā AP attiecības, akadēmisko amatu sistēma

- 2.1. AP slodžu skaitu plānot saskaņā ar studējošo skaitu un RA pieejamo finansējumu.
- 2.2. Nodrošināt tādu vēlētā AP skaitu, kas pārsniedz 50% no kopējā akadēmiskajā darbā nodarbināto skaita RA kopumā un katrā studiju programmā atsevišķi.
- 2.3. Veikt pasākumus graduētā AP skaita saglabāšanai un palielināšanai, nodrošinot 50% doktoru no kopējā vēlētā AP skaita.
- 2.4. Lai nodrošinātu graduētā akadēmiskā personāla īpatsvara saglabāšanu un palielināšanu, vēlēšanas uz akadēmiskajiem amatiem, kas neprasa Dr. grādu, sludināt tikai tad, ja attiecīgais amats stratēģiski nepieciešamas kāda studiju virziena (jomas) nodrošināšanai un tajā nav citu docētāju.
- 2.5. Ja vienā ievēlēšanas periodā AP, kam nav doktora grāda un kas ticis ievēlēts, ņemot vērā viņa studijas doktorantūrā, nav aizstāvējis promocijas darbu un ieguvis Dr. grādu, atkārtoti šajā amatā viņš nevar tikt ievēlēts.
- 2.6. Nodrošināt, lai doktori īstenotu vismaz 20% no kopējā programmas KP apjoma 1. līmeņa programmās, 30% - 2. līmeņa profesionālajā programmās, 40% - akadēmiskā bakalaura programmās, 50% - profesionālā maģistra programmās, 60% akadēmiskā maģistra programmās, 90% - doktora programmās.
- 2.7. Studiju kvalitātes nodrošināšanai, kā arī studiju un zinātniskā darba sinerģijai iesaistīt studiju procesā graduēto AP no RA zinātniskajiem institūtiem.
- 2.8. Ja kādā studiju programmu grupā tiek īstenota doktora studiju programma, plāno vienu vai vairākas profesora vietas saskaņā ar studiju tematiskajā grupā pārstāvēto studiju programmu zinātniskajiem virzieniem vai studiju programmu starpdisciplināritāti.
- 2.9. Asociēto profesoru vietas plāno, orientējoši uz vienu profesora vietu paredzot divas asociētā profesora vietas citā/-ās tās pašas zinātnes nozares apakšnozarē/-ēs.
- 2.10. Doktoru vietas plānot ar aprēķinu, lai nodrošinātu 2.6. punktā ieteikto graduētā akadēmiskā personāla proporciju studiju programmās.

- 2.11. Lektoru un asistentu vietas plānot, izejot no finanšu iespējām un studējošo skaita kritērijiem.

3. Attīstīt AP ievēlēšanas procedūras kvalitāti

Pamataspekti: konsekvence, kvalitāte, profesionalitāte

- 3.1. Ievēlēšanu amatā RA traktēt kā zināmu sasniegumu apliecinājumu un vērtē kā stratēģisku RA studiju kapacitātes attīstības pasākumu. AP tiek vēlēts amatā nevis, lai aizpildītu vietu, bet, lai attīstītu un nostiprinātu noteiktu studiju vai pētniecības jomu RA.
- 3.2. Pilnveidot kritērijus ievēlēšanai akadēmiskajos amatos, atrunājot prasības zinātniskajai darbībai, pedagoģiskajai pieredzei, dalībai projektos, kvalifikācijas paaugstināšanas pieredzei Latvijā un ārzemēs, svešvalodu zināšanām u.tml.
- 3.3. Stingri ievērot vēlēšanu konkursa nosacījumus, izvēloties labāko, profesionālāko, kvalitatīvāko pretendentu uz akadēmisko amatu.
- 3.4. LR likumdošanas ietvaros iesaistīt profesionālo studiju programmu īstenošanā augstas klases industrijas speciālistus.
- 3.5. Izstrādāt stingrus kvalitātes vērtēšanas kritērijus ievēlēšanas periodā. Akadēmiskās ievirzes docētājiem ņemt vērā konkrētus zinātniskās darbības rādītājus – publikācijas citējamās izdevumos, monogrāfijas, līdzdalību vai dalību projektos, metodiskās izstrādnes, patentus u.tml. Profesionālās ievirzes docētājiem ņemt vērā profesionālo pieredzi – stāžu, kompetenci, ietekmi attiecīgajā sfērā, viņa akadēmisko veikumu u.tml.

4. Pilnveidot AP slodzes plānošanu

Pamataspekti: samērība, atbilstība

- 4.1. Pilnā slodzē strādājošam AP noslogojumu plānot 40 stundas nedēļā.
- 4.2. AP slodzi plānot, sabalansējot studiju, pētnieciskā un administratīvā darba slodzi saskaņā ar LR un RA normatīvajiem dokumentiem, kas reglamentē pieļaujamo darba apjomu.
- 4.3. Nodrošināt vienā vietā dislocētu, pārskatāmu, skaidru AP studiju darba plānošanas procedūru.
- 4.4. Izveidot sistēmu AP metodiskā un zinātniskā darba veicināšanai un atbalstam.

- 4.5. AP slodzē sabalansēt KS un vadāmo studiju pētniecisko darbu apjomu.
- 4.6. Profesoriem un asociētajiem profesoriem RA finanšu iespējās samazināt slodzes apjomu stundās gadā, šādi dodot iespēju zinātniskā un mācību metodiskā darba veikšanai.
- 4.7. Otrā un augstākā līmeņa studiju programmās profesoriem un asociētajiem profesoriem KS prioritāri ietvert lekcijas, praktisko nodarbību vadīšanu plānojot lektoriem un asistentiem.
- 4.8. Profesoriem un asociētajiem profesoriem studiju pētniecisko darbu vadīšanu paredzēt otrā un augstākā līmeņa studiju programmās.
- 4.9. AP slodzē kā papildus darbu paredzēt darbu ar ārzemju studentiem.

5. Noteikt AP motivēšanas pasākumu sistēmu

Pamataspekti: izaugsme, attīstība, mērķtiecība

- 5.1. Paredzēt iespēju AP profesionālajai karjerai, pretendējot uz izsludinātajām docentu un asociēto profesoru vietām, ja ir iegūts doktora zinātniskais grāds.
- 5.2. AP, kas strādā ar ārzemju studentiem, paredzēt priekšroku SOKRATES/ERASMUS programmas ietvaros plānotajiem mobilitātes pasākumiem.
- 5.3. Nodrošināt iespēju pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju, piedaloties RA organizētajos augstskolu didaktikas, svešvalodu u.c.ursos un programmās.

Rēzeknes Augstskolas (RA) studiju programmas.

Faktiskā situācija un attīstības tendences.

RA 2010./2011.studiju gadā tiek īstenotas 42 studiju programmas: 4 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) programmas, 4 akadēmiskās bakalaura studiju programmas, 15 profesionālās bakalaura studiju programmas, 3 akadēmiskās maģistra studiju programmas, 7 profesionālās maģistra studiju programmas, 7 2. līmeņa profesionālās programmas uz augstākās izglītības bāzes, 2 doktora studiju programmas.

Studiju programmu attīstība:

Pamatprincipi: *Specifika, Starpdisciplināritāte, Partnerība, Eksportspēja, Pārnese*

SPECIFIKA (reģiona ietvars)	
Reģionā specifiski studiju virzieni	
1.1.1. Speciālā pedagoģija (Speciālās izglītības skolotājs, Surdopedagogs, Skolotājs logopēds, Speciālās izglītības skolotājs, Speciālā izglītība, Pedagoģija (ar specializāciju speciālajā pedagoģijā))	
1.1.2. Dizains (vides un interjera)	
1.1.3. Elektroniskā komercija	
1.1.4. Arhīvniecība,	
1.1.5. Mehatronika	
1.1.6. Vides inženierzinātne (Vides inženieris, Vides aizsardzība, Vides inženierzinātne)	
1.1.7. Finances (Finances, Finanšu vadība)	
1.1.8. Datorsistēmas (tiek gatavota starpaugstskolu doktora studiju programma Sociotehnisku sistēmu modelēšana)	
1.1.9. Būvniecība	
Nosaukumā un programmu grupā līdzīgas studiju programmas, kam vērojama saturiska vai īstenošanas specifika:	
1.1.10. Filoloģija (specifisks latgalistikas modulis, maģistra līmenī vienošanās ar Lietuvu par dubultajiem diplomiem, tiek izstrādāta starpvalstu doktora studiju programma)	
1.1.11. Tulks referents (specifiska referenta kvalifikācija, citur – tulks, tulkotājs)	
1.1.12. Ekonomika (finanšu specializācija, tiek gatavota starpaugstskolu doktora programma ar specializāciju sociālajā ekonomikā)	
1.1.13. Uzņēmējdarbība (tūrisma specializācija, tiek gatavota starpvalstu un starpaugstskolu specializācija tūrismā gan bakalaura, gan maģistra līmenī)	
1.2. Plānots veidot jaunas specifiskas studiju programmas:	
1.2.1. Mašīnbūve	

STARPDISCIPLINARITĀTE	
Šobrīd RA īstenotās starpdisciplinārās studiju programmas:	
1.2.2. Filoloģija (bak) (datorlingvistikas modulis)	
1.2.3. Tulks referents (humanitārās un sociālās zinātnes)	
1.2.4. Elektroniskā komercija (sociālās un humanitārās zinātnes)	
1.2.5. Mehatronika (mehānika, elektronika, datorika)	
1.3. Plānota esošo programmu uzlabošana, paredzot starpdisciplināro saikni:	Termiņš
1.3.1. Vēsture (plānots izveidot arheoloģijas moduli)	
1.3.2. Arhīvniecība (plānots izveidot digitālās arhivēšanas moduli)	
1.4. Ieplānotās jaunas starpdisciplinārās studiju programmas:	
1.4.1. Bionika	
1.4.2. Nekustamā īpašuma pārvaldnieks	
PARTNERĪBA	
Šobrīd īstenotās studiju programmas, kas līgumu ietvaros paredz partnerību programmas īstenošanā/ diploma iegūšanā:	
1.4.3. Filoloģija (mag) (RA – Kauņas Vitauta dižā Uni Lietuvā)	
1.4.4. Programmēšanas inženieris (RA – Jādes augstskola Vācijā)	
1.4.5. Mehatronika (RA – Jādes augstskola Vācijā)	
1.4.6. E-komercija (RA – Jādes augstskola Vācijā)	
1.4.7. Vides inženieris (RA – Jādes augstskola Vācijā)	
1.5. Plānots ieviest partnerību esošajās studiju programmās:	Termiņš
1.5.1. Vadības zinātne (bak., mag.) (RA – Vormsas augstskola Vācijā)	2011./2012.
1.5.2. Karjeras konsultants (RA – Lodzas ekonomikas un humanitārā akadēmija)	2011./2012.
1.6. Plānotās jaunās starpaugstskolu studiju programmas:	Termiņš
1.6.1. Ekonomika (Dr) (RA –LLU-Bonnas?/Fuldas? Universitāte)- 2011.g.3.cet.	2012./2013.
1.6.2. Baltistika (Dr) – (RA - Kauņas Vitauta dižā Uni Lietuvā)	
1.6.3. Apģērba projektēšana un dizains (Viļņas kolēģija Lietuvā)	2014.
1.6.4. Robežsardzes vecākais virsnieks (RA – Valsts robežsardzes koledža)	2011./2012.
1.6.5. Elektroniskā komercija (mag) (RA – Pleskavas Valsts Politehniskais institūts, Kauņas Tehniskā Universitāte)	
1.6.6. Mehatronika (mag.) (RA – Kauņas Tehniskā Universitāte, Jādes augstskola Vācijā)	
EKSPORTSPĒJA	
1.7. Plānotās ārzemju studentiem paredzētās studiju programmas angļu valodā:	Termiņš
1.7.1. International Business and Culture Studies (Logistic/	

Recreation management/ Tourisms management), paredzot iespēju veidot bakalaura un maģistra studiju programmas.	
1.7.2. Vadības zinātne (mg)	2011./2012.
1.7.3. Ekonomika (Dr) (RA –LLU-Bonnas?/Fuldas? Universitāte)	2012./2013.
1.7.4. Bionika (RA – Brēmenes lietišķo zinātņu augstskola Vācijā)	
5. PĀRNESE (vispārējs princips, lietišķo zinātņu aspekta spēcināšanai studiju programmās).	